

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU CURRICULUM ȘI
EVALUARE**

Raionul

Localitatea

Instituția de învățământ

Numele, prenumele elevului

ISTORIA ROMÂNILOR ȘI UNIVERSALĂ

**PRETESTARE
CICLUL GIMNAZIAL**

07 aprilie 2022
Timp alocat: 120 de minute

Rechizite și materiale permise: *pix cu cerneală albastră.*

Instrucțiuni pentru candidat:

- Citește cu atenție fiecare item și efectuează operațiile solicitate.
- Lucrează independent.

Îți dorim mult succes!

Punctaj acumulat _____

4	Studiază tabelul. Formulează o concluzie cu privire la evoluția economică a Basarabiei în perioada interbelică. Argumentează răspunsul.	L 0 1 2 3												
Tabel: Contribuție PIB în Basarabia interbelică														
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 60%;">Ramuri economice</th> <th style="width: 40%;">Pondere (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Industrie</td> <td style="text-align: center;">3,1%</td> </tr> <tr> <td>Agricultură</td> <td style="text-align: center;">86,5%</td> </tr> <tr> <td>Sectorul bancar și comerțul</td> <td style="text-align: center;">3,5%</td> </tr> <tr> <td>Servicii</td> <td style="text-align: center;">6,6%</td> </tr> <tr> <td>Altele</td> <td style="text-align: center;">0,3%</td> </tr> </tbody> </table>		Ramuri economice	Pondere (%)	Industrie	3,1%	Agricultură	86,5%	Sectorul bancar și comerțul	3,5%	Servicii	6,6%	Altele	0,3%	
Ramuri economice	Pondere (%)													
Industrie	3,1%													
Agricultură	86,5%													
Sectorul bancar și comerțul	3,5%													
Servicii	6,6%													
Altele	0,3%													

SUBIECTUL al II-lea (23 de puncte)

Studiază materialul suport și realizează sarcinile propuse.

REPERE CRONOLOGICE (SURSA A.)

1918 - Declarația celor 14 puncte ale lui W. Wilson

1919 - Semnarea Tratatului de Pace cu Austria (Saint-Germain)

1919 – Crearea Ligii Națiunilor

1920 - Semnarea Tratatului de Pace cu Ungaria (Trianon)

1920 – Conferința de Pace de la Paris

1921- 1922 – Conferința de la Washington

SURSA B.

„Art. 173. Orice fel de serviciu militar general obligatoriu va fi desființat în Germania. Armata germană nu va putea fi constituită și recrutată decât prin angajări voluntare. [...]

Art. 180. Toate fortărețele, fortificațiile și locurile întărite, situate pe teritoriul german, la estul unei linii trasate la 50 kilometri est de Rin, vor fi dezarmate și dărâmate. [...]

Art. 231. Guvernele aliate și asociate declară, iar Germania recunoaște, că Germania și aliații săi sunt răspunzători – pentru că le-au cauzat – de toate pierderile și de toate daunele suferite de guvernele aliate și asociate, precum și de națiunile lor, ca urmare a războiului ce le-a fost impus prin agresiunea Germaniei și a aliaților săi[...]

Art.235. [...] în cursul anilor 1919 și 1920, precum și în primele patru luni ale anului 1921, Germania va plăti echivalentul a 20 de miliarde mărci aur, în vărsămintele și în condițiile pe care le va fixa Comisia reparațiilor .”

(Extrase din *Tratatul de la Versailles*, 28 iunie 1919)

SURSA C.

SURSA D.

Nr.	Item	Punctaj
Utilizează sursa A și cunoștințele obținute anterior.		
1	Identifică un tratat component al Sistemului de la Versailles. _____	L 0 1
Utilizează sursa B și cunoștințele obținute anterior.		
2	Explică termenul <i>tratat</i> . _____ _____ _____	L 0 1 2
3	Explică contextul în care a fost semnat <i>Tratatul de la Versailles</i> din 28 iunie 1919. _____ _____ _____	L 0 1 2
4	Formulează două consecințe ale <i>Tratatul de la Versailles</i> pentru dezvoltarea Germaniei. <i>Consecința 1:</i> _____ _____ _____ <i>Consecința 2:</i> _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4
Utilizează sursele C, D și cunoștințele obținute anterior.		
5	Descrie două schimbări pe harta politică a Europei, conform Sistemului de la Versailles, pentru: <i>1) România</i> _____ _____ _____ <i>2) Polonia</i> _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4
Utilizează sursele propuse și cunoștințele obținute anterior.		
6	Numește o personalitate istorică, membru al „ <i>Consiliului celor patru</i> ”, implicat în semnarea <i>Tratatului de la Versailles</i> . Formulează două argumente. Personalitatea: _____ <i>1.</i> _____ _____ _____ <i>2.</i> _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4 5

7	Exprimă-ți opinia: Prin sistemul de la Versailles s-au pus bazele unei păci trainice sau fragile? Formulează două argumente.	L
		0
		1
		2
		3
		4
		5

SUBIECTUL al III-lea (15 puncte)

Studiază sursele A-D.

SURSA A.

„**Art. 5.** Romanii, fără deosebire de origine etnica, de limbă sau de religie, se bucură de libertatea conștiinței, de libertatea învățământului, de libertatea presei, de libertatea întrunirilor, de libertatea de asociație și de toate libertățile și drepturile stabilite prin legi.

Art. 33. Toate puterile Statului emană de la națiune, care nu le poate exercita decât numai prin delegațiune și după principiile și regulile așezate în Constituțiunea de față.

Art. 34. Puterea legislativă se exercită colectiv de către Rege și Reprezentațiunea națională. Reprezentațiunea națională se împarte în două Adunări: Senatul și Adunarea deputaților.

Orice lege cere învoirea a câtor trei ramuri ale puterii legiuitoare. Nici o lege nu poate fi supusă sancțiunii regale decât după ce se va fi discutat și votat liber de majoritatea ambelor Adunări.”

(Extras din *Constituția României din 1923*)

SURSA B.

„Noua Constituție este asemenea predecesoarei, una democratică și care respectă drepturile românilor, egalitatea cetățenilor în fața legii, dreptul la asociere, la muncă dar și libertatea presei. Avem convingerea că ea corespunde rezultantei adevăratelor interese mari ale neamului și ale statului și că pe temeiul ei se poate și trebuie să se dezvolte o nouă viață puternică a societății și a statului român în curs de cel puțin o jumătate de veac.”

(**Ion I.C. Brătianu, discurs în Cameră cu prilejul adoptării Constituției, 26 martie 1923**)

SURSA C.

„În România interbelică, minoritățile naționale reprezentau 28% din totalul populației. Constituția din 1923 le acorda drepturi egale tuturor cetățenilor țării, fără deosebire de etnie, rasă sau religie. Minoritățile naționale aveau propriile partide politice și erau reprezentate în Parlament. De asemenea, aveau școli și jurnale în limba proprie. În orașe precum Cluj, Chișinău, Cernăuți, populația minoritară era preponderentă, în vreme ce românii formau majoritatea populației rurale. Minoritățile naționale au avut, în perioada interbelică, o contribuție importantă la dezvoltarea culturii și civilizației românești.”

(**Ion Bulei, Scurtă istorie a românilor**)

SURSA D.

„În perioada interbelică, România a avut un larg evantai de partide politice: Partidul Conservator-Progresist, Partidul Conservator-Democrat, Partidul National-Liberal, Partidul Poporului, Partidul Țărănesc, Partidul Național-Țărănesc, Partidul Socialist, Partidul Social-Democrat, Partidul Comunist din România, Legiunea Arhanghelul Mihail-Garda de Fier; de asemenea, au activat partide ale minorităților naționale (Partidul Maghiar, Partidul German, Partidul Evreiesc etc.). Cetățenilor li se ofereau o multitudine de „variante”, putând opta, prin vot, asupra uneia sau alteia.”

(<http://www.ioanscurtu.ro/democratia-romaneasca-in-perioada-interbelica-1918-1938/>)

Item	Punctaj
<p>Utilizează sursele pentru a argumenta, într-un text coerent, afirmația: <i>Constituția din 1923 a favorizat o adevărată înflorire a sistemului democratic românesc interbelic.</i></p>	L
	0
<p><i>Notă: În elaborarea textului vei :</i></p>	1
<p>- folosi sursele propuse;</p>	2
<p>- respecta coerența textului cu structura: <i>introducere, cuprins, concluzie;</i></p>	
<p>- formula cel puțin trei argumente;</p>	L
<p>- utiliza în argumentare referințe cu privire la personalități sau repere cronologice;</p>	0
<p>- formula un mesaj corect din punct de vedere științific.</p>	1
	2
	3
	L
	0
	1
	2
	3
	4
	5
	6
	7
	L
	0
	1
	2
	L
	0
	1